

HET MEISJE EN DE SOLDAAT

Aline Sax

VOOR HET LEZEN

DE AUTEUR EN DE ILLUSTRATOR

- 1 Ken je de auteur? Noteer minstens twee vragen die je de auteur zou willen stellen over haar carrière als schrijver, over het verhaal.
- 2 Maak kennis met de auteur en de illustrator. Deel wat je van hen ontdekt: maak een flyer van de auteur en de illustrator.

TIP! Verken hun website.

- a De auteur

<https://www.alinesax.be/>

ORIËNTEREN

Wie is Aline Sax?

Lees de feiten op haar website of lees de QR-code met je smartphone.

VOORBEREIDEN

- Maak een selectie van de voor jou belangrijke gegevens. Noteer enkele kernwoorden of -zinnen.
- Verken haar website verder en zoek informatie die jij een meerwaarde vindt om mee te geven op de flyer. Noteer enkele kernwoorden of -zinnen.
- Zoek op het wereldwijde web naar een foto, een passende quote, een korte recensie ... om je flyer kleur te geven.

UITVOEREN

Maak nu een flyer waarin je de auteur in een positief daglicht zet. Zie het als een 'verkooppraatje' om fans te 'ronselen'.

Wat is je tekstdoel?

b De illustrator

<http://www.andebode.be/>

ORIËNTEREN

Wie is Ann De Bode?

Lees de feiten op haar website of lees de QR-code met je smartphone.

VOORBEREIDEN

- Maak een selectie van de voor jou belangrijke gegevens. Noteer enkele kernwoorden of -zinnen.
- Verken ook haar website verder en zoek informatie die jij een meerwaarde vindt om mee te geven op de flyer. Noteer enkele kernwoorden of -zinnen.
- Zoek op het wereldwijde web naar een foto, een passende quote, een korte recensie ... om je flyer kleur te geven.

UITVOEREN

Maak een flyer waarin je de auteur in een positief daglicht zet. Zie het als een 'verkooppraatje' om fans te 'ronselen'.

Wat is je tekstdoel?

REFLECTEREN

Reflecteer op je proces en op je product (twee flyers). Werk per twee en geef feedback op het werk van een klasgenoot.

PEEREVALUATIE

Bekijk de flyer van je medeleerlingen. De flyers zijn anoniem. Welke flyer overtuigt je om een boek of een kunstwerk van de auteur of illustrator te kopen? Waarom?

Heb je tips voor je medeleerlingen?

Wat neem je mee van de tips die jij krijgt?

3 Mogelijke uitbreidingsopdrachten

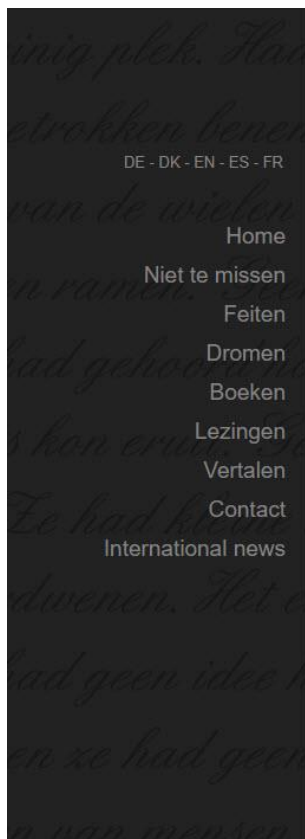
a Op beide websites staan er weetjes. Noteer voor jezelf minstens acht zaken (in zinnen) zoals je die vindt in de voorbeelden van Aline Sax of van Ann De Bode.

- Aline Sax: DROMEN <https://www.alinesax.be/dromen/>
- Ann De Bode: ABOUT <http://www.andebode.be/about/>

- b Zoek een ander boek van Aline Sax dat je graag zou willen lezen. Geef de titel en noteer in enkele zinnen waarom je daarvoor zou kiezen.
- c Bespreek drie tekeningen, illustraties van Ann De Bode.
 - Wat valt je op?
 - Vind je haar illustraties geslaagd?
 - Hoe brengt ze mensen in beeld?
 - ...

HET BOEK

- 1 Voorspel waarover het verhaal zou kunnen gaan.
 - a Lees de titel. Welke thema's zou je aan de titel koppelen?
 - b Denk je ook aan een bepaalde tijd? Wanneer zou dit verhaal zich kunnen afspelen?
 - c Blader ook even door het boek en bestudeer enkele illustraties. Vertellen de beelden ook iets over de tijd?
- 2 Lees ook de achterplaattekst. Verbind die met de titel: wat verwacht je nu te lezen in het verhaal?

Aline Sax

Het meisje en de soldaat

Alle boeken 10+ 12+ Young adult Non-fictie Vertaald

Wereldoorlog I. Een blind meisje woont met haar mama en tante in een herberg. Haar papa is aan het front. Het meisje houdt ervan om buiten op een bankje te zitten. Op een dag snuift ze een onbekende geur naast zich op. Er blijkt een Afrikaanse soldaat op het bankje te zitten. Hij is erg ongelukkig in dit koude land en mist zijn vrouw en zontje. Elke dag dat hij niet aan het front is, komt hij naar het bankje. Hij vertelt het meisje over zijn land, zij vertelt over haar papa.

Op een dag is de soldaat er niet. Het meisje is in paniek. Ze gaat naar hem op zoek...

Een warme novelle over de vriendschap tussen een meisje en een soldaat. Beurtelings beschrijven de soldaat en het meisje hun ervaringen. De intimistische illustraties van Ann De Bode prikkelen de verbeelding.

De Eenhoorn

Voor kinderen vanaf 10 jaar.

Het meisje en de soldaat werd vertaald in het Duits, Deens en Frans.

- 3 Rita Ghesquiere, prof. em. jeugdliteratuur, schrijft in Kerknet: ‘Het meisje en de soldaat is een boek voor alle leeftijden!’ Het verhaal kan dus zowel door kinderen vanaf 10 jaar gelezen worden, als door adolescenten of volwassenen. Het boek hoeft geen leeftijdsqualificatie te hebben. Bespreek per leeftijd hoe de lezers het boek wellicht zullen ervaren.
- 10 jaar
 - 15 jaar
 - 35 jaar
 - ouder dan 75 jaar
- 4 Je las de achterplaattekst, bekeek de cover, bladerde er even door ... Zou je dit boek kopen of meenemen in de bibliotheek? Waarom wel/niet?

NA HET LEZEN

LEESERVARING

Maak een keuze uit de onderstaande opdrachten. In groepjes neem je de vragen door en bespreek je je leeservaring.

- 1 Wat is je eerste indruk na het lezen van dit boek? Beantwoordt het verhaal aan je verwachtingen, aan je voorspelling? Wat vind je geslaagd/minder geslaagd? Kon het verhaal je verrassen? Denk aan het verhaal zelf, de personages, de structuur, de tijd waarin het speelt ... Kreeg je een antwoord op je vragen?
- 2 Hoe lang heb je erover gedaan om het boek te lezen? Las je het boek in een adem uit of las je het in kleine stukjes? Waar heb je het boek gelezen? Wat vertelt dat over je leeservaring?
- 3 Wat vond je leuk tijdens het lezen? Hoe sta je tegenover alle beelden die het verhaal ‘illustreert’? Welke delen vond je vervelend? Welke stukken vond je moeilijk? Heb je delen overgeslagen? Welke? Waarom? Waarover had je nog meer willen lezen?
- 4 Bestudeer de illustraties.
 - a Op de cover spreken ze over ‘intimistische illustraties’. Zoek uit wat daarmee bedoeld wordt en leg uit.
 - b Vormen de illustraties voor jou een meerwaarde? Werken ze eerder remmend tijdens het lezen? Verduidelijk jouw mening.

- 5 Ken je andere boeken (of films) die erop gelijken? Welke? Waarin is dit boek hetzelfde? Waarin verschilt het?
- 6 Verzin drie andere titels die volgens jou ook bij het verhaal passen.
- 7 Wat vind je van het einde? Heb je dat zien aankomen? Past het bij het verhaal of verkies je een ander einde? Wat verwacht je? Welke vragen blijven er nog over? Leg kort uit waarom.
- 8 Geef bij dit boek een evaluatie.
 - a Wat vond je van de cover van het boek, het verhaal, de illustraties, de personages, de taal ...? Geef telkens argumenten om je mening kracht bij te zetten. Probeer ook een cijfer op tien te geven.
 - b Aan wie zou je het boek aanraden? Waarom net die persoon? Overtuig hem of haar en schrijf een mail of een kort digitaal bericht met daarin je argumentatie.

TEKSTBESTUDERING

Het thema

- 1 In het verhaal komen heel wat thema's voor. Geef de belangrijkste.
- 2 Kies twee thema's en verduidelijk met een link naar of voorbeeld uit het boek.

Het genre

Deze roman kun je tot verschillende genres rekenen. Geef twee genrebenamingen die van toepassing zijn en motiveer je keuze.

thriller – sciencefictionroman – psychologische roman – (auto)biografische roman – historische roman – probleemroman – streekroman – reisverhaal – humoristische roman – avonturenroman – liefdesverhaal – oorlogsverhaal

De personages

- 1 Wie zijn de hoofdpersonages? Waarom zouden ze geen naam krijgen?
- 2 Welke nevenpersonages komen in het boek aan bod?
- 3 Ondersteunen de illustraties de personages?
 - a In het boek krijgen de illustraties een belangrijke rol.
 - Bekijk de onderstaande illustraties: welk personage herken je?
 - Waar bevinden de personages zich? Geef kort de ruimte aan.

<p>A</p> 	<p>B</p>
<p>Wie?</p> <p>Hoofd- of nevenpersonage?</p> <p>Waaruit leid je dat af?</p>	<p>Wie?</p> <p>Hoofd- of nevenpersonage?</p> <p>Waaruit leid je dat af?</p>
<p>Ruimte?</p>	<p>Ruimte?</p>

- b Je vindt minder informatie in deze illustratie, maar toch voldoende om te achterhalen wie er afgebeeld wordt. Wie ontdek je?

C

<p>Wie 1?</p> <p>Hoofd- of nevenpersonage?</p>	<p>Wie 2?</p> <p>Hoofd- of nevenpersonage?</p>
<p>Waaruit leid je dat af? Beschrijf ook de situatie.</p>	
<p>Je vindt de illustratie op p. 77. Klopt de afbeelding met wat er daar in het verhaal gebeurt? Vind je het verschil storend?</p>	

- c Bepaalde illustraties brengen ook toevallige personages naar voren. Zo is het in het verhaal niet helemaal duidelijk wie deze heren zijn. Beschrijf hen en beantwoord daarbij deze vragen:

- Wie zijn ze volgens jou?
- Welke karakterkenmerken zou je hen toewijzen?
- Hoe komen ze bij je over?
- Zouden ze je vrienden kunnen zijn?
Waarom wel of waarom niet?

Vertelstandpunt

De auteur koos doelbewust voor deze manier van vertellen. Bespreek kort het vertelperspectief.

Opbouw/structuur van het boek

Hoe is het boek opgebouwd? Bekijk de keuze van de titels van de verschillende hoofdstukken. Welk doel zou de auteur hier hebben?

Taalgebruik

Kies drie bladzijden uit het boek en bestudeer de taal. Formuleer dan een besluit over het taalgebruik van Aline Sax in dit verhaal.

Een boodschap van de auteur?

- 1 Veronderstel dat de auteur aan de lezers een of andere boodschap wil doorgeven. Over welke onderwerpen zou ze een boodschap mee kunnen geven?
- 2 Wat bedoelt de auteur met *'De hele oorlog is een cirkel.'*?

Recensie

Zoek een recensie of review van het boek. Vertel in het kort of je het wel of niet eens bent met de recensent en beargumenteer je mening.

CREATIEVE VERWERKING

Gebruik telkens de OVUR-strategie om de opdracht uit te voeren. Houd rekening met de communicatieve situatie.

- 1 Aan de slag met een trailer

Van het boek is er een trailer gemaakt. Bekijk en beluister die. Wat is het doel? Hoe hebben ze het aangepakt?

<https://alinesax.be/wp-content/uploads/2015/01/Trailer-Het-meisje-en-de-soldaat.mp4>

Als kritische lezer maak je zelf een trailer waarin je je mening over het boek brengt. Werk per twee. Je trailer duurt minstens anderhalve minuut en maximaal drie minuten. Formuleer je mening, met argumenten, kernachtig.

- 2 De personages kregen geen naam, zo lijkt het onpersoonlijk. Vind voor deze personages een toepasselijke naam.

TIP! Deze website met naambetekenis kan je daarbij helpen:

<https://www.betekenisnamen.nl/>

Personage	Mogelijke naam	Betekenis van de naam
Het meisje		
De soldaat		
Mama van het meisje		
Tante van het meisje		
De ruiter		

- 3 Kies één personage uit het boek om verder uit te werken. Denk daarbij na over hobby's, gezinsleven, dagindeling, studies ...

TIP! Het personage leefde tijdens de Eerste Wereldoorlog, 1914-1918. Probeer je in te leven in die tijd om het personage verder uit te schrijven.

- 4 De Afrikaanse soldaten waren in Vlaanderen en Frankrijk aan het front.
- Werk per twee en zoek meer info over die 'tirailleurs'. Illustreer ook met enkele beelden.
 - Je presenteert de informatie aan een ander duo en vergelijkt jullie bronnen, de informatie.

TIP! De leraar geschiedenis kan jullie misschien ook op weg helpen.

'Alleen al in Europa hebben de Fransen zo'n 134 000 Afrikaanse soldaten ingezet tijdens de Eerste Wereldoorlog.'

Bron: Knack

Bron: <https://westhoekverbeeldt.be/ontdek/detail/fb4f6419-50df-2860-f927-acece37b0fa1>

- 5 Koppel de problematiek van toen aan de actualiteit. Welk thema wil je behandelen?
 - a Zoek per twee minstens drie verschillende artikels en verbind die aan het gekozen onderwerp.
 - b Bespreek de link van de artikels met je thema. Kun je ook een verband vinden met het boek?
 - c Formuleer vanuit de artikels minstens drie stellingen. Leg de stellingen voor aan een ander duo en discussieer over de stellingen: wie is pro, wie is tegen? Verzamel goede argumenten die je mening onderbouwen.
 - d Welke van jullie stellingen wil je klassikaal aan bod brengen?

- 6 Maskers behoren tot bepaalde culturen. In verschillende streken, in verschillende periodes, met verschillende doeleinden werden/worden maskers gemaakt en gedragen.

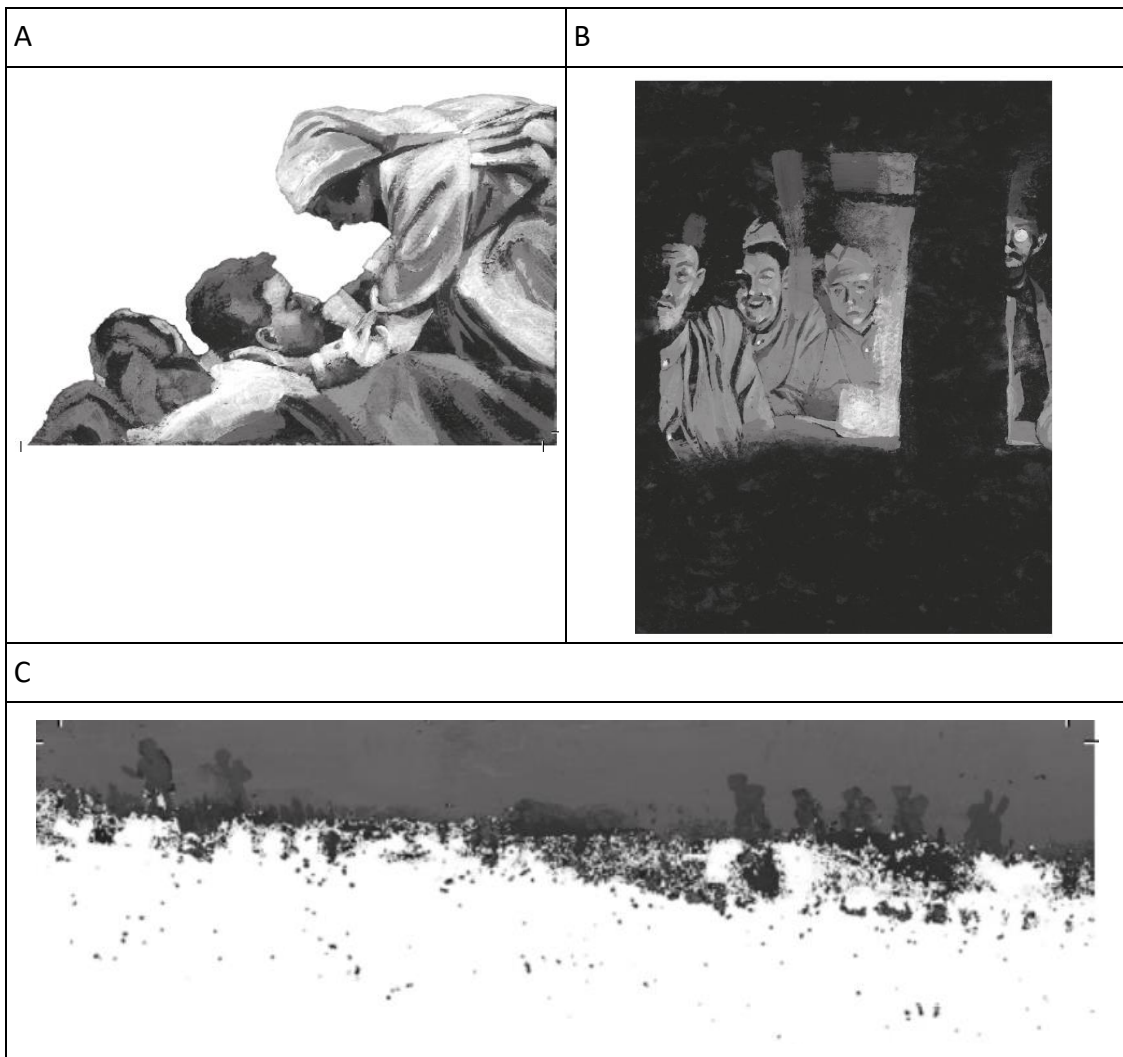
'Het is een masker,' legt hij uit. Maar hij kan niet uitleggen hoe waardevol het voor hem is. Hij kent de woorden niet om haar te vertellen dat dit masker de krachten van zijn voorouders bezit. En dat ze hem beschermen. Hij kan haar niet vertellen hoe machtig de voorouders zijn. Hoe ze elke fase in een mensenleven mee bepalen. Hoe belangrijk de maskers zijn als drager van hun krachten. Hij wil haar vertellen over de grote maskers thuis. Hoe moeilijk het is om die te maken en hoe zwaar om ermee te dansen. (p. 28)

- a Werk per twee. Kies twee verschillende culturen en verduidelijk het gebruik van een masker.
- b Zorg ook voor beeldmateriaal en noteer zeker je geraadpleegde bronnen.

7 Creatief schrijven

Kies een van de onderstaande schrijfoopdrachten.

- Maak een krantenbericht bij een gebeurtenis uit het verhaal. Je bent journalist en dus geen personage uit het verhaal. Beschrijf de gebeurtenis objectief. Beantwoord de w-vragen zodat de lezer een correct beeld krijgt. Zorg voor een sprekende, duidelijke titel en voorzie ook een illustratie met een bijschrift.
Je krantenbericht werk je uit op een halve tot maximaal één A4.
- Beschrijf een fragment uit het boek, maar deze keer vertel je het vanuit het perspectief van de moeder van het meisje, de ruiter ...
Probeer je in te leven in zijn of haar situatie. Beschrijf zijn of haar persoonlijke gedachten en gevoelens, en projecteer die op de beschrijving van de gebeurtenissen, de personages ...
Verzorg je (literaire) taalgebruik.
- Schrijf een brief vanuit het standpunt van een van de personages aan een ander personage in het verhaal. Bv. De soldaat schrijft een brief aan zijn zoon.
- Schrijf een bladzijde in een dagboek. Kies een gebeurtenis en een personage.
Geef daarin een antwoord op de w-vragen.
Gevoelens spelen een belangrijke rol.
- Bekijk de illustraties. Schrijf een nieuwe tekst, passend bij een van de tekeningen én bij het verhaal *Het meisje en de soldaat*.
Voorwaarde: je gebruikt twintig verschillende werkwoorden.

- Maak een hedendaags foto- of beeldverhaal van wat er met het meisje en de soldaat gebeurt. Neem of zoek zelf foto's. Werk met tekstballonnen om het verhaal te reconstrueren. Je past wel enkele zaken **aan**. Maak een keuze en denk na over aspecten zoals:
- Verplaats je het verhaal naar het heden?
 - Op welke plaats laat je het afspelen?
 - Hoe oud wil je het meisje in je verhaal laten zijn?
 - Wordt ze meegenomen door een ruiter te paard of kies je voor een ander vervoermiddel?
 - Wat bakt ze voor de soldaat? Maakt ze iets anders? Wat dan wel?
 - ...
- Wees creatief!

8 Beleving

Hoe zou jij je voelen als je plots blind of ... wordt? Kies een van deze belevingsopdrachten.

- Belevingsopdracht 1: in de schoenen van een persoon met een beperking

Zoek een getuigenis van persoon met een beperking op het internet; dat kan een slechtziende of blinde persoon zijn. Zoek meer informatie over mogelijke organisaties die hem of haar ondersteunen.

Leg die getuigenis nu even naast jouw manier van leven: wat zou er anders zijn, wat zou je missen, wat zou je niet meer kunnen? Denk aan een van die zaken en probeer met een klasgenoot uit hoe je zou kunnen compenseren. Breng dat in een gesprek of toon het aan een ander duo.

- Belevingsopdracht 2

Op p. 30 in het boek vertelt het meisje haar ervaring, beleving tijdens het brood bakken.

Dus heeft ze gisteren een brood gebakken. Mama heeft alle ingrediënten voor haar afgewogen. En zij heeft gekneed. Tot alles één dik smeugig deeg werd. Ze kneedt graag deeg. Ze houdt ervan hoe het aan haar vingers kleeft en hoe de geur van de bloem vermengd raakt met die van het water en de gist. Hoe de graantjes opgenomen worden door de dikke massa. Toen het deeg gekneed was, stak mama het in de oven. Ze bleef er de hele tijd bij zitten. Terwijl het buiten regende, warmde de hitte van de oven haar gezicht en langzaam kronkelde de geur van het brood langs de kieren uit de oven, tot de hele keuken ernaar rook. Dan was het klaar. De hele nacht heeft het afgekoeld.

Lees het korte fragment opnieuw en schrijf daarna zelf een beleving van maximaal een halve A4 uit. Kies ervoor om het uit te schrijven voor het meisje uit het boek, of vanuit jouw persoonlijke beleving. Zoek een activiteit zoals bloemschikken, zaadjes planten, cupcakes bakken, was ophangen, met het openbaar vervoer naar school, deelnemen aan een activiteit van de jeugdbeweging of van een sportclub ...